

Розділ 11

ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА І САНІТАРІЯ

УДК 619:616-085:619:616.153.284:636.22/28

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ТЕРАПІЇ ЗА ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ СУБКЛІНІЧНОГО КЕТОЗУ У КОРІВ

Антоненко П.П., д.с.-г. н., професор
Суслова Н.І., к.вет.н., доцент
Розорьонова К.А, здобувач

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпропетровськ

Анотація. Проведено дослідження, щодо впливу кормової добавки «Фітохол» за субклінічного кетозу у корів. Встановлено, що комплексне застосування фітодобавки, гідрокортизону та натрію гідрокарбонату у корів за субклінічного кетозу, сприяло підвищенню рівня глюкози на 15,3 %, зменшенню вмісту кетонових тіл в крові на 56,27 %, сечі 38,5%, молоці у 2,7 рази, а також підвищення продуктивності на 10-15 %, що вказує на покращення загального стану функції шлунково-кишкового тракту, печінки та ендокринної системи .

Ключові слова: «Фітохол», гідрокортизон, корови, кетоз, обмін речовин, продуктивність.

Актуальність проблеми. Серед внутрішніх хвороб жуйних тварин в умовах господарств України широкого розповсюдження набули хвороби, спричинені порушенням обміну речовин [2, 3, 6]. Це зумовлено зміною типу годівлі та умов утримання, зменшенням у раціоні великої рогатої худоби сіна, надлишком силосованих і часто неякісних кормів, однотипної висококонцентрованої годівлі, гіпокінезією, гіподинамією, недостатньою інсоляцією, ожирінням тощо. За останні роки відбувається значний прогрес щодо лікування та профілактики кетозу у корів, але вони не завжди є ефективними або дорого коштують [3, 4, 5]. Взагалі слід відмітити, що комплексне застосування лікувально-профілактичних засобів завжди дає позитивні результати. Тому пошук та розробка, лікувально-превентивних заходів щодо кетозу корів із застосуванням рослинних засобів сьогодні є актуальними [1].

Завдання дослідження. Вивчити ефективність використання комплексної терапії щодо лікувально – превентивних заходів кетозу у корів. Визначити її вплив на клініко-фізіологічний стан, обмін речовин та біохімічні показники крові з визначенням вмісту глюкози, кетонових тіл в крові, сечі, молоці.

Матеріали та методи дослідження. Дослідження проводили на коровах голштино-фризкої породи в кількості 20 тварин, тварин віком 4-5 років, які утримувались в умовах фермерського господарства «Джерело – Г» Тальнівського району Черкаської області. Для проведення експерименту було сформовано контрольну та дослідну групи корів по 10 тварин в кожній. Всі корови знаходились в однакових умовах годівлі та утримання.

Коровам контрольної групи 1 раз на добу для усунення ацидозу внутрішньовенно призначили 4 % розчин натрію гідрокарбонату по 500 мл, впродовж 5 діб, а також для стимуляції глюконеогенезу внутрішньом'язово

з інтервалом 3 дні вводили 2,5 % розчин гідрокортизону ацетату із розрахунку по 0,7 г на одну тварину, всього по 5 ін'єкцій на курс лікування.

Дослідній групі тварин лікування було призначено за тією ж самою схемою, крім того, внутрішньо з кормом задавали кормову фітодобавку «Фітохол» 3 рази по 1мл, який розчиняли в 100 мл кип'яченої охолодженої води на кожну тварину впродовж 30 діб.

За час досліду за тваринами велось спостереження з урахуванням клініко-фізіологічного стану тварин. Перед проведенням лікувально-профілактичних заходів із застосуванням кормової

фітодобавки «Фітохол», гідрокарбонату натрію та гідрокортизону ацетату, були визначенні: вміст глюкози та кетонів тіл в крові, а також кількість кетонів тіла в сечі та молоці, корів хворих на субклінічну форму кетозу. Всі дослідження проводили за загальноприйнятими методиками.

Результати дослідження. За результатами обстежень тварин до застосування лікувально-профілактичних заходів встановлено, що тварини були хворі на субклінічний кетоз, загальний стан корів упродовж дослідження був задовільним. Однак треба відмітити, що у більшості корів хворих субклінічним кетозом, відмічались незначне пригнічення, температура тіла в нормі, незначна тахікардія, тахіпноє, апетит мінливий, часто відмічали алотріофагію, тварини неохоче поїдали корм. Було встановлено, що використання гідрокортизону ацетату не викликало суттєвих відхилень в окремих органах і системах організму дослідних тварин. Крім того визначено, що у хворих корів на субклінічний кетоз введення гідрокортизону ацетату в комплексі із використанням кормової фітодобавки «Фітохол» нормалізує діяльність передшлунків, з'являються активна і регулярна жуйка та апетит.

Таблиця

Вплив комплексної терапії на біохімічні показники та продуктивність у корів (M=m, n=10)

Показники	контрольна		дослідна	
	До лікування	Після лікування	До лікування	Після лікування
Кров				
Глюкоза, ммоль/л	40,28±0,46	40,14±0,35	34,50±0,44	39,78±0,27
Кетонів тіла, ммоль/л	9,10±0,09	7,0±0,11	9,24±0,30	5,20±0,18
Сеча				
Кетонів тіла, ммоль/л	8,73±0,48	6,84±0,29	14,33±0,36	8,80±0,39
Молоко				
Кетонів тіла ммоль/л	1,40±0,35	0,95±0,24	2,60±0,45	0,80±0,23
Продуктивність				
Добовий надій, кг	17,60±0,63	15,50±0,52	17,60±1,08	15,10± 1,17

За даними таблиці видно, що у хворих корів за субклінічного кетозу введення гідрокортизону ацетату в поєднанні із кормовою добавкою «Фітохол» сприяє підвищенню рівня глюкози в крові на 15,3 % (p<0,05), зменшенню вмісту кетонів тіл на 56,27 % (p<0,01), концентрації кетонів тіл в сечі на 38,5 (p<0,05) в молоці у 2,7 рази. Необхідно також відмітити, що дворазове введення гідрокортизону ацетату з початку лікування в дослідних групах тварин призвело до зменшення добового надою молока. Проте починаючи з 7-8 доби надої молока у корів дослідної групи порівнянно із контрольною починали зростати, а на 30-ту добу вони перевищували початкову продуктивність на 0,5 і 0,7 кг, а у контрольній вона коливалась нижче від початкової на 10 %. На нашу думку це пов'язано із комплексною дією кормової фітодобавки, так як вона у своєму складі містить біологічно активні речовини, а саме: глікозиди, дубильні речовини, органічні кислоти, ефірну олію, флаваноїди, вітаміни.

Крім того до складу «Фітохолу» входять макро-та мікроелементи; мідь, магній, цинк, залізо, калій, натрій. Тому ця кормова добавка проявляє діуретичну, салуретичну, загальнозміцнювальну та тонізуючу дію, покращує обмін речовин, обумовлює жовчогінний і протизапальний ефект, нормалізує функцію шлунково-кишкового тракту, печінки, підшлункової залози а також інших органів і систем організму тварин в зв'язку з цим і відповідно пов'язано підвищенням продуктивності тварин дослідної групи

Висновки

Комплексне застосування кормової фітодобавки «Фітохол», гідрокарбонату натрію та гідрокортизону ацетату призводить до покращення загального стану тварин, функцій шлунково-кишкового тракту, обміну речовин, підвищення рівня глюкози в крові корів за субклінічного кетозу на 15,3 % (p<0,05), зменшення вмісту кетонів тіл в крові на 56,27 % (p<0,01), в сечі на 38,5 (p<0,05), молоці у 2,7 рази з поступовим зростанням продуктивності молока на 0,5-0,7 кг.

Література

1. Антоненко П.П. Ефективність фітопрепаратів для профілактики акушерсько-гінекологічної патології у корів та захворювань новонароджених телят / П.П. Антоненко, В.О. Постоєнко, В.С. Козир, та ін. // Науковий вісник ДДАУ. – 2008. – Вип 51. – С. 5-7.
2. Алиев А.А. Обмен веществ у жвачных животных / А.А. Алиев // «Инженер», М.: НИИЦ, 1997. - С. 226.
3. Левченко В.І., Сахнюк В.В. Кетоз високопродуктивних корів /В.І. Левченко, В.В.Сахнюк / Науковий вісник БДАУ.- 2000. – Вип. II. - Біла Церква. – С. 69-73.
4. Кондрахін І.П. Кетоз корів / І.П. Кондрахін. – М., 1989. - С. 185.
5. Левченко В.І. Сахнюк В.В. Кетоз високопродуктивних корів : етіологія та діагностика /В.І. Левченко, В.В. Сахнюк // Вет. медицина України. - 2002. - № 2. - С. 18-20.
6. Павлов М.Е. Обоснование лечения субклинического кетоза коров гидрокортизоном М.Е. Павлов // Совершенствование мер борьбы с болезнями животных и сб.научных трудов.- Т. 305. - Харьков, 1984. - С. 47-50.

ЕФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КОМПЛЕКСНОЙ ТЕРАПИИ С ЛЕЧЕБНО-ПРОФИЛАКТИЧЕСКОЙ ЦЕЛЬЮ ПРИ СУБКЛИНИЧЕСКОМ КЕТОЗЕ

Антоненко П.П., д.с.-х. наук, профессор, Сулова Н.І., к.вет.наук., доцент
Разоронова К.А., соискатель

Днепропетровский государственный аграрно-экономический университет

Анотация. Проведено исследование влияния кормовой добавки «Фитохол» при субклиническом кетозе коров. Установлено, что комплексное использование фитодобавки, натрия гидрокарбоната и гидрокортизона ацетата, коровам при скрытой форме кетоза, способствует повышению уровня глюкозы в крови на 15,3%, снижению содержания кетоновых тел на 56,27 %, в моче -38,5% в молоке в 2,7 раз, а также повышению продуктивности на 10-15 %, что свидетельствует об улучшении функционального состояния желудочно-кишечного тракта, печени, эндокринной системы.

Ключевые слова. «Фитохол» гидрокортизон, коровы, кетоз, обмен веществ, продуктивность.

EFFICIENCY OF ADJUVANT THERAPY FOR TREATMENT AND PREVENTION OF SUBCLINICAL KETOSIS IN COWS

Antonenko P.P., Doctor agr. sciences, Suslova N.I. candidate of veterinary sciences. Razoronova K.A., Dnipropetrovsk State Agrarian University.

Summary. The study of the effect of feed additive "Fitohol" in ketosis cows. It is established that the integrated use phytonutrients hydrocortisone, and sodium bicarbonate cows with subclinical ketosis improves the blood glucose level of 1.5%, decrease in the content of ketone bodies by 43.7% -38.5% in the urine in the milk 2, 7 times and improve productivity by 10-15%, indicating that the improvement of the functional state of the gastrointestinal tract, liver, and endocrine system.

Key words. phytonutrients, hydrocortisone, cows, ketosis, metabolism, and productivity.

УДК 504.4.054

ОСОБЛИВОСТІ ВМІСТУ ХЛОРОРГАНІЧНИХ ПЕСТИЦИДІВ В МОРСЬКІЙ ВОДІ ПРИБЕРЕЖНИХ ЗОН ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Касянчук В. В., д.вет. н., професор,
Фодченко І.А.¹⁰ iren_fodchenko@mail.ru, аспірант
Сумський НАУ, м. Суми

Анотація. Наведено результати досліджень морської води в прибережних зонах Чорного моря та Дністровського лиману Одеської області на наявність залишкових кількостей хлорорганічних пестицидів, а саме ГХЦГ (та його ізомери), ДДТ (та його метаболіти),

¹⁰ Науковий керівник, Касянчук В. В., доктор вет наук, професор